

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG

Commission de la Défense nationale

Commissie voor Landsverdediging

Mercredi

28-02-2024

Matin

Woensdag

28-02-2024

Voormiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
Les Engagés	Les Engagés
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

INHOUD

Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "L'avenir du Falcon (Oshkosh)" (55040958C) <i>Orateurs: Theo Francken, Ludivine Dedonder, ministre de la Défense</i>	1
Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La collaboration belgo-luxembourgeoise" (55040959C) <i>Orateurs: Theo Francken, Ludivine Dedonder, ministre de la Défense</i>	2
Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Le War Heritage Institute" (55040962C) <i>Orateurs: Theo Francken, Ludivine Dedonder, ministre de la Défense</i>	4
Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Cockerill-Arquus" (55040963C) <i>Orateurs: Theo Francken, Ludivine Dedonder, ministre de la Défense</i>	5
Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Les vêtements d'image" (55040965C) <i>Orateurs: Theo Francken, Ludivine Dedonder, ministre de la Défense</i>	7
Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Les accidents de service" (55040966C) <i>Orateurs: Theo Francken, Ludivine Dedonder, ministre de la Défense</i>	8
Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Le C-UAS" (55040968C) <i>Orateurs: Theo Francken, Ludivine Dedonder, ministre de la Défense</i>	10
Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Les stocks de munitions" (55040985C) <i>Orateurs: Theo Francken, Ludivine Dedonder, ministre de la Défense</i>	12
Questions jointes de - Georges Dallemagne à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La nouvelle aide à l'Ukraine" (55041090C) - Georges Dallemagne à Ludivine Dedonder (Défense) sur "L'aide belge à l'Ukraine et la réunion du Conseil OTAN-Ukraine" (55041091C) - Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "L'aide à l'Ukraine" (55041684C) - Kris Verduyckt à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Deux années de guerre en Ukraine" (55041694C) - Denis Ducarme à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Les livraisons belges d'armes à l'Ukraine et la	14 14 14 14 14 14

Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De toekomst van de Falcon (Oshkosh)" (55040958C) <i>Sprekers: Theo Francken, Ludivine Dedonder, minister van Defensie</i>	1
Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De Belgisch-Luxemburgse samenwerking" (55040959C) <i>Sprekers: Theo Francken, Ludivine Dedonder, minister van Defensie</i>	2
Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Het War Heritage Institute" (55040962C) <i>Sprekers: Theo Francken, Ludivine Dedonder, minister van Defensie</i>	4
Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Cockerill-Arquus" (55040963C) <i>Sprekers: Theo Francken, Ludivine Dedonder, minister van Defensie</i>	5
Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Imagokledij" (55040965C) <i>Sprekers: Theo Francken, Ludivine Dedonder, minister van Defensie</i>	6
Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Dienstongevallen" (55040966C) <i>Sprekers: Theo Francken, Ludivine Dedonder, minister van Defensie</i>	8
Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Het C-UAS" (55040968C) <i>Sprekers: Theo Francken, Ludivine Dedonder, minister van Defensie</i>	10
Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De munitiestocks" (55040985C) <i>Sprekers: Theo Francken, Ludivine Dedonder, minister van Defensie</i>	12
Samengevoegde vragen van - Georges Dallemagne aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De nieuwe steun voor Oekraïne" (55041090C) - Georges Dallemagne aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De Belgische hulp aan Oekraïne en de vergadering van de NAVO-Oekraïneraad" (55041091C) - Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De steun voor Oekraïne" (55041684C) - Kris Verduyckt aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Twee jaar oorlog in Oekraïne" (55041694C) - Denis Ducarme aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De Belgische wapenleveringen aan	14 14 14 14 14 14

conférence de Paris du 26 février 2024"
(55041711C)

Orateurs: **Georges Dallemagne, Theo Francken, Kris Verduyckt, Denis Ducarme, Ludivine Dedonder**, ministre de la Défense

Oekraïne en de conferentie van Parijs van 26 februari 2024" (55041711C)

Sprekers: **Georges Dallemagne, Theo Francken, Kris Verduyckt, Denis Ducarme, Ludivine Dedonder**, minister van Defensie

Commission de la Défense nationale Commissie voor Landsverdediging
du van

MERCREDI 28 FEVRIER 2024

WOENSDAG 28 FEBRUARI 2024

Matin

Voormiddag

La réunion publique de commission est ouverte à 11 h 01 et présidée par M. Peter Buysrogge.
De openbare commissievergadering wordt geopend om 11.01 uur en voorgezeten door de heer Peter Buysrogge.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De toekomst van de Falcon (Oshkosh)" (55040958C)

01 Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "L'avenir du Falcon (Oshkosh)" (55040958C)

01.01 **Theo Francken** (N-VA): Ik zal wat vaart maken want wij hebben straks een belangrijk debat over de steun aan Oekraïne. Ik meen dat dit ook het onderwerp uitmaakt van de vergadering van de kern en dat het daarom is dat de minister vroeger moet vertrekken. Het is wel belangrijk dat wij dat debat kunnen houden.

Mevrouw de minister, ik wil u graag vragen naar de toekomstvisie inzake de Falcons. Die voertuigen zijn onder de vorige regering besteld. De eerste daarvan zijn al aangekomen bij Defensie. Er komen er in totaal 323 ter vervanging van de Lynx. Die vervanging is nu ingezet, dus dat is al goed.

U hebt echter ook Serval- en VBAE-voertuigen besteld, of u wilt die bestellen, of u hebt die bestelling gepland. De Falcon wordt nu al teruggetrokken uit de Recce-eenheden, of dat is toch het plan. Ik vind dit heel vreemd. De Falcon is Amerikaans. De Serval is Frans. Waarom kopen wij Servals? Waarom kunnen wij niet gewoon meer Falcons bestellen? Wat is de toekomstvisie inzake de Falcons? Die is mij niet helemaal duidelijk. Graag krijg ik dus toch wat duiding, mevrouw de minister.

01.02 Minister **Ludivine Dedonder**: De Lynx van de Landcomponent zal worden vervangen door de Falcons vanaf 2024. In een later stadium, vanaf 2030, wordt het voertuigenbestand uitgebreid met de *Véhicules Blindés d'Aide à l'Engagement* (VBAE).

De Falcon zal worden ingezet als een commando- en verbindingsvoertuig tot op het niveau van de brigades. De VBAE zal eerder de rol spelen van begeleidingsvoertuig voor de Jaguar, van verkenningvoertuig, of van commandovoertuig, voor de lagere echelons.

01.01 **Theo Francken** (N-VA): Les premiers Falcon américains, que le gouvernement précédent avait commandés, ont été livrés à la Défense. Il s'agit au total de 323 véhicules destinés à remplacer le Lynx. La ministre souhaite également commander en France des Serval ainsi que des véhicules blindés d'aide à l'engagement (VBAE).

Il semblerait que les Falcon doivent déjà être retirés des unités de reconnaissance Recce, ce que je trouve étrange. D'ailleurs, pourquoi achetons-nous des Serval? Pourquoi ne pas commander des Falcon supplémentaires? Quels sont les projets de la ministre au sujet des Falcon?

01.02 **Ludivine Dedonder**, ministre: À partir de 2024, les Falcon sont amenés à remplacer les Lynx dans la Composante Terre. Quant aux VBAE, ils complètent le parc de véhicules depuis 2023.

Le Falcon sera utilisé comme véhicule de commandement et de liaison jusqu'au niveau des brigades.

De Falcon zal gedurende de gehele levensduur een essentieel en volwaardig voertuig blijven, in uitvoering van het ambitieniveau van de Landcomponent. Met de levering van de Falcon kan de Landcomponent vanaf 2028 formaties tot het niveau *groupement tactique interarmes* ondersteunen.

De combinatie van Falcon en VBAE is noodzakelijk om het ambitieniveau van de *brigade interarmes* te bereiken in 2032.

Een bijkomende aankoop van Falcons is op dit moment niet voorzien, aangezien de residuaire en meer specifieke behoefte ingevuld zal worden door de VBAE. De verwerving van Serval in 2025 is, in overeenstemming met de Frans-Belgische doctrine, nodig voor de ontplooiing van het tactische communicatienetwerk en voor andere specifieke opdrachten. De uitomloopname van de Lynx in de Landcomponent en de medische dienst zal worden gesynchroniseerd met de ingebruikname van de Falcon. De uit omloop genomen Lynx zullen worden voorgesteld als schenking aan Oekraïne.

Aux échelons inférieurs, les VBAE seront utilisés comme véhicules accompagnateurs pour le Jaguar et également comme véhicules de reconnaissance ou de commandement.

Pendant toute sa durée de vie, le Falcon demeurera un véhicule essentiel pour la Composante Terre qui, grâce à la livraison des Falcon, pourra dès 2028 soutenir des formations jusqu'au niveau du groupement tactique interarmes.

La combinaison d'appareils Falcon et de véhicules blindés d'aide à l'engagement (VBAE) est indispensable pour atteindre en 2032 le niveau d'ambition de la brigade interarmes.

Il n'est pas prévu d'acheter de nouveaux Falcon.

Conformément à la doctrine franco-belge, l'achat de véhicules Serval est nécessaire au déploiement du réseau de communication tactique et à d'autres missions spécifiques.

La mise en service des Falcon permettra de remplacer progressivement les véhicules Lynx. Nous proposerons de les donner à l'Ukraine.

01.03 Theo Francken (N-VA): Het blijft toch een beetje vreemd dat we zowel de Falcon als de VBAE als de Serval kopen. Die zijn toch een stuk gelijkaardig qua taken. Ze zijn ook compatibel. De Falcons kunnen ook communiceren in het kader van het CaMo-project. Het is mij dus niet helemaal duidelijk wat de meerwaarde is, buiten het feit dat het een Franse bestelling is. We weten natuurlijk hoe deze regering daarnaar kijkt.

01.03 Theo Francken (N-VA): Il demeure étrange que nous achetions à la fois des Falcon et des VBAE. Les Falcon peuvent également communiquer dans le cadre du projet CaMo. Il s'agit bien sûr d'une commande française et nous connaissons la vision du gouvernement à cet égard.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De Belgisch-Luxemburgse samenwerking" (55040959C)

02 Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La collaboration belgo-luxembourgeoise" (55040959C)

02.01 Theo Francken (N-VA): Mevrouw de minister, onder de naam van gravin Ermesinde werd in 2021 een binationale werkgroep gelanceerd, waarvan de creatie van een Belgisch-Luxemburgs gevechtsverkenningbataljon een van de belangrijkste resultaten is. Dat lijkt naar

02.01 Theo Francken (N-VA): En 2021, un groupe de travail binational a été mis en place, dont l'un des principaux résultats a été la création

meer te smaken, zeker gelet op de belangrijke opportuniteit die erin bestaat dat Luxemburg dankzij een exemptie van de NAVO slechts 1,7 % van zijn bbp zou moeten uitgeven, op basis van het argument *'they will never reach their target, their army is too small and they are too rich'*, aldus de NAVO. Er wordt van Luxemburg wel een grotere financiële bijdrage verwacht aan de collectieve verdediging. Daarvoor komt België als partner in beeld, enerzijds al via het project van het binationaal bataljon, anderzijds via bijvoorbeeld een optie om samen aan luchtverdediging te doen, aangezien wij het luchtruim delen.

Mevrouw de minister, kunt u een update geven van het project van het binationaal bataljon? In welke fase bevinden wij ons nu? Wat werd er recent nog afgesproken en wanneer hoopt u te landen?

Kunt u bevestigen dat er wordt bekeken om via een uitbreiding van onze militaire programmeringswet te werken aan de verdere bewapening van het bataljon bij CaMo, aangezien het Luxemburg aan een eigen aankoopdienst ontbreekt?

Kunt u duiden wat andere samenwerkingsvormen zijn of projecten waarover momenteel met onze Luxemburgse partners gesproken wordt? Wat zijn mogelijke pistes voor verdere integratie?

Door het pact dat Luxemburg met de NAVO sloot, worden de Luxemburgse investeringen jaarlijks met honderden miljoenen euro's extra opgetrokken, waarmee Luxemburg aan de defensie van zijn bondgenoten kan bijdragen. Projecten zoals GBAD, die hoogtechnologisch, maar arbeidsarm en kapitaalintensief zijn, worden dan interessant. Welke inspanningen levert de regering om de Luxemburgers ervan te overtuigen verder met ons in zee te gaan?

Kijkt u ook verder dan de bilaterale samenwerking naar de mogelijkheden die dat zou kunnen bieden voor meer Benelux-samenwerking?

Tot slot, is het de bedoeling om bijvoorbeeld Patriots aan te kopen met de Luxemburgers, want zij hebben nu wel geld? Daarmee is het hele luchtruim gedekt. De burgemeester van Antwerpen wil heel graag Patriots in zijn haven. Die kunnen misschien op die manier eindelijk worden besteld.

02.02 Minister **Ludivine Dedonder**: Op 20 februari ondertekenden beide ministers van Defensie het *technical arrangement*, dat de praktische uitvoering van het samenwerkingsakkoord zal regelen. De volgende stap omvat dan de indiening van het voorontwerp voor de financieringswet in het Luxemburgse parlement.

Er werd bepaald dat de militaire programmawet en het STAR-plan aan een evaluatie door de minister van Defensie zullen worden onderworpen na elke vernieuwing van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Indien nodig kan vervolgens een aanpassing van de militaire programmawet aan het federale Parlement worden voorgelegd.

Tijdens mijn recente gesprekken met de nieuwe Luxemburgse minister van Defensie hebben wij verschillende onderwerpen besproken die van direct belang zijn voor onze twee landen, zoals cyberveiligheid, satellietcommunicatie en de binationale eenheid A400M.

Hoewel onze twee landen de voorbije jaren al verschillende projecten

d'un bataillon belgo-luxembourgeois de reconnaissance.

Où en est ce bataillon? Examine-t-on la possibilité d'élargir notre loi de programmation militaire en vue de renforcer l'armement du bataillon au sein du partenariat Capacité Motorisée (CaMo) conclu avec la France, sachant que le Luxembourg ne dispose pas de son propre service d'achats? Quelles autres formes de coopération ou quels autres projets sont discutés avec notre partenaire luxembourgeois? Quelles sont les pistes envisageables pour une intégration plus poussée? Quels efforts le gouvernement fournit-il pour convaincre les Luxembourgeois de continuer de s'engager financièrement à nos côtés? Envisage-t-on d'acheter des missiles Patriot avec le Luxembourg? La ministre examine-t-elle, au-delà de cette coopération bilatérale, les éventuelles possibilités d'intensifier la coopération au sein du Benelux?

02.02 **Ludivine Dedonder**, ministre: Le 20 février, les deux ministres de la Défense ont signé le dispositif technique visant à régler l'exécution pratique de l'accord de coopération. L'avant-projet de la loi de financement doit encore être soumis au Parlement luxembourgeois.

Le ministre de la Défense doit évaluer la loi de programmation militaire et le plan STAR après chaque renouvellement de la Chambre. Le cas échéant, une modification éventuelle de cette loi de programmation militaire sera soumise à la Chambre.

voor samenwerking hebben opgezet, zijn er momenteel geen nieuwe projecten die in een vergevorderd stadium worden besproken. Het is niet aan de Belgische Defensie om zich uit te spreken over de manier waarop Luxemburg zijn extra investeringsmiddelen zal besteden.

Naast onze bilaterale contacten onderhouden wij ook doorlopend een dialoog met onze Luxemburgse en Nederlandse partners, via het Benelux-kader. Jaarlijks vinden er vergaderingen plaats op het niveau van de defensiestaf en op het niveau van de ministeriële kabinetten. Dat overlegproces vindt al lang plaats en zal in de toekomst resulteren in de verdere verdieping van de samenwerking tussen de Benelux-landen.

Lors de mes récentes discussions avec mon homologue luxembourgeoise, nous avons abordé des sujets tels que la cybersécurité, la communication par satellite et l'unité binationale A400M, mais nous n'avons pas discuté de nouveaux projets à un stade avancé. La Défense belge n'a évidemment pas à se prononcer sur la manière dont le Luxembourg souhaite affecter ses fonds d'investissement supplémentaires.

Outre nos contacts bilatéraux, nous maintenons un dialogue permanent avec les Pays-Bas et le Luxembourg dans le cadre du Benelux. Les états-majors militaires et les cabinets ministériels respectifs se réunissent chaque année. Ce processus de concertation permettra indubitablement d'approfondir la coopération entre les pays du Benelux.

02.03 Theo Francken (N-VA): Ik dank u voor het antwoord. Het is inderdaad belangrijk dat we met Luxemburg intensief blijven samenwerken. Zeker als de budgetten omhooggaan, zijn er nog wel opportuniteiten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Het War Heritage Institute" (55040962C)

03 Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Le War Heritage Institute" (55040962C)

03.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in december oordeelde de Raad van State dat de collecties van het Legermuseum geen integraal deel uitmaken van de site in het Jubelpark en dus ook niet beschermd kunnen worden door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De beslissing van de Raad van State zal het WHI opnieuw toelaten zijn museale collecties in Brussel te herschikken, waarbij de verhuis van bepaalde stukken naar andere sites niet uit te sluiten valt. Het arrest biedt weer mogelijkheden voor een WHI in crisis, zowel qua budget, personeel als locaties, om te moderniseren, maar waakzaamheid lijkt ons geboden.

03.01 Theo Francken (N-VA): En décembre 2023, le Conseil d'État a jugé que les collections du War Heritage Institute (WHI) ne faisaient pas partie intégrante du site du Cinquantenaire et qu'elles ne pouvaient donc pas non plus être protégées par la Région de Bruxelles-Capitale. Depuis fin 2023, le WHI ne possède plus de conseil d'administration.

Mevrouw de minister, het WHI heeft sinds eind 2023 geen raad van bestuur meer en er zou voorlopig geen zicht zijn op een vervanging. Kan u verduidelijken wat er misliep en wanneer er beterschap komt?

Où le problème se situe-t-il et quand sera-t-il résolu? Quelles seront les conséquences concrètes de l'avis du Conseil d'État pour les collections à Bruxelles? L'arrêt s'inscrit dans les ambitions de ce gouvernement qui visent à réaménager le Cinquantenaire dans la perspective

Hoe interpreteert u het arrest en wat zullen de concrete gevolgen zijn op korte of middellange termijn voor de collecties in Brussel en hun museale presentatie? Zullen bepaalde stukken nu versneld naar andere locaties, al dan niet onder WHI-beheer, worden overgebracht? Zo ja,

welke stukken en op welke termijn? We denken hierbij in het bijzonder aan de vliegtuighal.

Het arrest past daarmee in de ambities die deze regering koestert om het Jubelpark te hervormen met het oog op de 200ste verjaardag van België, waarbij ook hallen van het Legermuseum afgestaan moeten worden. Hoe staat u tegenover een afbouw of zelfs vertrek van de collectie in Brussel ten voordele van het 2030-project?

03.02 Minister **Ludivine Dedonder**: De procedure ter vervanging van de leden van de raad van bestuur van het WHI die aan het einde van hun mandaat zijn gekomen, is lopende. Een besluit ter zake zal binnenkort aan de Koning worden voorgelegd.

De gevolgen van de vernietiging door de Raad van State van het klaseringsbesluit van de historische zaal en de technische zaal van het Koninklijk Legermuseum worden geëvalueerd. Het huidige strategisch plan voorziet in elk geval geen werkzaamheden in die ruimtes.

Er zijn op dit ogenblik geen plannen voor versnelde verplaatsingen van collectiestukken tussen het Koninklijk Legermuseum en sites die buiten zijn bevoegdheid vallen, ook al behoren het in depot geven en bruiklenen tot de normale museumactiviteit.

De impact van de renovatieprojecten van de Jubelparksite op het beheer van de collecties zal worden beoordeeld wanneer concrete projecten aan de regering voorgelegd en door de regering goedgekeurd worden.

03.03 **Theo Francken** (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 **Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Cockerill-Arquus" (55040963C)**
04 **Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Cockerill-Arquus" (55040963C)**

04.01 **Theo Francken** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Mevrouw de minister, John Cockerill Group, maakte in januari de ondertekening bekend van een exclusieve overeenkomst met de Volvo-groep met het oog op de overname van Arquus, de voornaamste Franse leverancier van militaire voertuigen. Arquus in partnerschap met Nexter is één van de voornaamste industriële partners voor het Scorpion-programma en leveren een bijdrage aan zowel Griffon, Jaguar, Caesar, Serval als de toekomstige VBAE. In de persberichten van Cockerill zelf laten ze duidelijk verstaan dat ze beogen het aanbod van Cockerill en Arquus te combineren in nieuwe voertuigen om landstrijdkrachten over de hele wereld uit te rusten: "te beginnen in België, Frankrijk en andere partnerlanden."

Indien de deal zou doorgaan wordt plots een "Belgisch" bedrijf een sig-

du bicentenaire de la Belgique. Que pense la ministre d'une réduction, voire d'un départ de la collection militaire de Bruxelles en faveur du projet 2030?

03.02 **Ludivine Dedonder**, ministre: La procédure de remplacement des membres du conseil d'administration du WHI arrivés en fin de mandat est en cours, et un arrêté pourra bientôt être soumis au Roi. Les conséquences de l'arrêt sont en cours d'évaluation.

Le plan stratégique actuel ne fait pas mention de travaux dans les salles techniques et historiques du WHI. Pour le moment, il n'est pas non plus question de déplacer des pièces de collection du WHI vers des sites échappant à sa compétence. L'impact des projets de rénovation du site du Cinquantenaire sur la gestion des collections sera évalué lorsque le gouvernement approuvera des projets concrets en la matière.

04.01 **Theo Francken** (N-VA): *Le Groupe John Cockerill a conclu un accord avec le Volvo Group en vue de l'acquisition d'Arquus, le principal fournisseur français de véhicules militaires. Arquus est l'un des principaux partenaires industriels pour le programme Scorpion. Si l'accord aboutit, une entreprise "belge" deviendra ainsi un partenaire important au sein du partenariat stratégique Capacité Motorisée (CaMo).*

La reprise aura-t-elle des répercussions sur la conception, l'équipement ou l'assemblage des véhicules à propos desquels une décision a

nificante partner in al onze lopende CaMo projecten. Daar waar het consortium eerst nog het bedrijf links liet liggen bij de assemblage van bv. de Griffon. Kan deze overname volgens de minister gevolgen hebben voor de vormgeving, uitrusting of assemblage van de reeds besliste voertuigen of de industriële verdeelsleutel?

déjà été prise, ou sur la clé de répartition industrielle? Que pense la ministre d'une poursuite de la coopération avec l'entreprise en question?

Cockerill kijkt met deze symbiose specifiek naar België en Frankrijk om haar producten aan de man te brengen en nieuwe voertuigen te verkopen. Recent werd het bedrijf zo mee in bad van de VBAE getrokken. Wat is de visie van de minister voor een verdere samenwerking met het bedrijf, nu de belangen zo nauw verbonden zijn?

04.02 Minister **Ludivine Dedonder**: Mijnheer Francken, er lopen inderdaad gesprekken tussen John Cockerill Defense en de Volvo Group met betrekking tot de overname van Arquus. De impact van een eventuele overname van Arquus door John Cockerill Defense is een zaak tussen de betrokken industriële bedrijven.

De verschillende CaMo-projecten werden gesloten via een *government to government* overeenkomst met de Franse staat. Frankrijk heeft in naam en voor rekening van België contracten gesloten met de firma KNDS. Arquus is een onderaannemer van KNDS. Op dit ogenblik is er enkel een contract voor de initiële haalbaarheidsstudie van het project VBAE. In dit kader is Arquus betrokken bij de studie over het gedeelte mobiliteit en John Cockerill Defense is betrokken bij de studie over het wapensysteem. Het verdere verloop van de ontwikkeling en de deelname van de industrie aan de volgende fase zal afhangen van de analyse en de conclusies van deze initiële studie.

Zoals ik onlangs heb aangehaald, verwelkom ik als minister van Defensie deze nieuwe fase, gericht op het creëren van een Europese kampioen van de defensie-industrie. Dit toont aan dat we rekening houden met de evolutie van de geopolitieke context en met de noodzaak om onze industriële basis te versterken. Het toont ook de gezamenlijke inspanningen aan van de sector en de overheden om een Europese strategische autonomie te bereiken. We missen die nog steeds en we hebben die nodig in de mondiale veiligheidscontext.

04.02 **Ludivine Dedonder**, ministre: Des discussions sont en effet en cours entre John Cockerill Defense et le groupe Volvo sur l'acquisition d'Arquus. L'incidence de ces discussions est une affaire entre les entreprises concernées. Les projets CaMo s'inscrivent dans le cadre d'un accord avec l'autorité française, qui a signé des contrats au nom et pour le compte de la Belgique avec la société KNDS, dont Arquus est un sous-traitant.

Il n'existe actuellement qu'un contrat pour l'étude de faisabilité du projet de véhicules blindés d'aide à l'engagement (VBAE). Arquus participe à l'étude pour la composante mobilité et Cockerill pour le système d'armes. La participation ultérieure de l'industrie à la prochaine phase dépendra des résultats de l'étude.

Je me félicite de cette nouvelle phase, qui vise à créer un acteur européen fort dans l'industrie de la Défense. Elle démontre les efforts menés conjointement par l'industrie et les autorités pour parvenir à une autonomie stratégique européenne.

04.03 **Theo Francken** (N-VA): Mevrouw de minister, dat is positief.

04.03 **Theo Francken** (N-VA): Voilà qui est déjà très positif!

04.04 **Ludivine Dedonder**, ministre: Positif, alors on ne dit rien. *(Rires)*

De **voorzitter**: Als het positief is, hoeft er ook niets meer gezegd te worden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 **Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Imagokledij" (55040965C)**

05 **Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Les vêtements d'image" (55040965C)**

05.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Mevrouw de minister, eerder deze legislatuur kregen de uniformen van Defensie niet alleen een make-over met het BDCS-contract ter waarde van 410 miljoen werd voor maar liefst 15 jaar een partnerschap met de industrie afgesproken om onze Defensie van kleding in het veld te voorzien.

Kennelijk wil de minister dit succes herhalen, want in oktober werd een nieuwe soortgelijke overheidsopdracht uitgeschreven voor de productie van imagokledij (beide service dress en galakledij) en de verdere logistieke ondersteuning. Een contract met een maximale looptijd van 12 jaar (verlengbaar met 3 jaar) ter waarde van 225 miljoen.

Kan de minister bevestigen dat ze nog deze legislatuur hoopt een nieuw groot contract met de industrie te sluiten? Zo ja, wanneer zou dit plaatsvinden?

Zijn deze middelen momenteel voorzien binnen de portefeuille van het STAR-plan, zo niet, zal er bijkomende financiering gezocht moeten worden?

Is dit berekend op een Defensie van 29.000 VTE's tegen 2030, of zal het contract verder uitgebreid moeten worden?

Waarom werden dit en het BDCS-contract apart uitgeschreven en geen samenwerking met het bestaande consortium gezocht?

Met de vraag om in de opstartfase 15.000 personen onmiddellijk te voorzien van de nodige vervangende kledij en daarna 4.000 man per jaar te kleden, mikt Defensie op de grote spelers of consortia op de markt. Unizo is niet gelukkig met deze aanpak omdat veel kmo's waarmee Defensie vroeger samenwerkte per definitie uitgesloten zijn. Hoe reageert de minister op deze kritiek? Heeft de schaalvergroting van de opdrachten voor Defensie voldoende aandacht voor het kmo-landschap?

Het nieuwe contract zou ook komen in een periode waar Defensie het onderscheid tussen mannelijke en vrouwelijke uniformen verder onder de loep neemt. Kan de minister bevestigen dat er veranderingen aankomen die elementen zoals verschil in kledij en haardracht tussen de verschillende geslachten elimineert?

Verdiert deze aankoop geen nadere toelichting in de Commissie Legeraankopen?

05.02 Minister Ludivine Dedonder: Gezien de aard en de complexiteit van de lopende aanbesteding is het niet mogelijk het contract voor het einde van de huidige legislatuur te sluiten. De gunning wordt verwacht in het vierde trimester van 2024 en de eerste leveringen zijn gepland in het tweede semester van 2025. Er is in de nodige middelen voorzien in het werkingsbudget van Defensie en er wordt rekening gehouden met de verhoogde rekrutering.

Het onderwerp van de opdracht voor het BDCS-project is totaal verschillend van dat van de lopende aanbesteding. De manier van confec-

05.01 Theo Francken (N-VA): Je souhaiterais obtenir des précisions sur la procédure de marché public qui a été lancée en octobre pour la fourniture de tenues d'image. Il s'agit d'un contrat d'une durée maximale de 12 ans – prolongeable de 3 ans – d'une valeur de 225 millions d'euros.

Le contrat sera-t-il encore conclu au cours de la législature actuelle? A-t-on tenu compte du nombre d'ETP jusqu'en 2030? Pourquoi n'a-t-on pas cherché à conclure un accord de coopération avec les partenaires existants dans le cadre du Belgian Defence Clothing System (BDCS)? Qu'en est-il de la critique selon laquelle ce vaste marché a pour effet d'exclure les PME? Des modifications seront-elles apportées prochainement à la distinction entre hommes et femmes au niveau des uniformes et des coiffures? Cet achat ne devrait-il pas faire l'objet d'explications au sein de la commission Achats et ventes militaires?

05.02 Ludivine Dedonder, ministre: En raison de la complexité de l'appel d'offres, l'adjudication ne devrait pas intervenir avant le quatrième trimestre 2024. Les premières livraisons sont prévues pour le second semestre 2025. Les fonds nécessaires ont été prévus dans le budget de fonctionnement et tiennent compte de l'augmentation des recrutements. Le marché est très

tie, de verwerking van de stof en het gebruik vereisen andere technieken en een ander machinepark.

De selectiecriteria werden bepaald op basis van de aard en de omvang van de prestaties van de opdracht. Ze werden afgetoetst met de mogelijkheden van de markt en laten concurrentie toe. Op basis van de selectiecriteria had het consortium dat de BDCS-markt gegund kreeg, kunnen meedingen. De overheidsopdracht sluit kleine en middelgrote ondernemingen geenszins uit. Integendeel, ze vormen een essentieel element in de succesvolle realisatie van de opdracht.

Het administratief protocol van 2017 tussen de bijzondere commissie Legeraankopen en -verkoop van de Kamer en de minister van Defensie beschrijft welke dossiers dienen te worden voorgelegd aan de commissie. De besproken overheidsopdracht valt hier niet onder.

différent du précédent en termes de techniques et de machines requises. Les critères de sélection tiennent compte de la nature et de l'étendue du marché et permettent de faire jouer la concurrence. Le consortium qui a remporté le marché précédent aurait pu concourir selon ces critères. Les PME ne sont nullement exclues, et sont même essentielles à la réussite de ce marché.

Conformément au protocole administratif de 2017, ce marché public ne doit pas être soumis à la commission des Achats et ventes militaires.

05.03 Theo Francken (N-VA): Bedankt, ik zal dat ook aan UNIZO laten weten, die daarover toch wat bezorgd was. U zegt dat ook kmo's kunnen worden geselecteerd. België is het land van de kmo's – we hebben er heel veel – en dus is het heel goed dat ook zij kunnen meedingen.

05.03 Theo Francken (N-VA): Je transmettrai cette réponse à UNIZO.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Dienstongevallen" (55040966C)
06 Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Les accidents de service" (55040966C)

06.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

06.01 Theo Francken (N-VA): *Le personnel militaire peut être victime d'un accident de service, non d'un accident de travail ou d'une maladie professionnelle. La procédure visant à prouver le lien entre les blessures et un accident au sein de la Défense est souvent longue et compliquée. En revanche, les militaires bénéficient des services médicaux de leur employeur, mais les différences sont mises en évidence par le nombre croissant de civils à la Défense.*

Mevrouw de minister, militairen hebben geen arbeidsongevallen of beroepsziekten zoals hun civiele tegenhangers, ze kunnen enkel geconfronteerd worden met een 'dienstongeval'. Daarna wacht hen vaak een lange en ingewikkelde procedure om het verband te bewijzen tussen hun kwetsuren en het ongeval dat hun bij Defensie overkwam. Militairen genieten dan wel nog steeds medische diensten die hen door hun werkgever geboden worden, maar het toenemend aantal burgers binnen Defensie zet de verschillen wel verder op scherp.

Kan de minister het verschil tussen burgers, reservisten en militairen binnen Defensie op het vlak van arbeid/dienstongevallen nog eens duidelijk stellen? Bij wie van elk rust de bewijslast en het dragen van initiële kosten?

Kan de minister het verschil in arbeidsverzekering duiden die militairen, reservisten en burgers genieten binnen Defensie?

Welke medische diensten van Defensie zelf mogen het toenemend aantal burgers en reservisten binnen Defensie genieten?

Is er in hoofde van de minister nood aan meer gelijkschakeling tussen de statuten op dit vlak, gelet dat ze ook een meer operationele inzet van burgers en reservisten verwacht?

Is er volgens haar nood aan een update van het bestaande systeem

La ministre peut-elle rappeler les différences concrètes entre les procédures pour les militaires, les réservistes et les civils? Peut-elle également clarifier les différences entre les assurances de travail? De quels services médicaux de la Défense les réservistes et les civils bénéficient-ils? La ministre estime-t-elle que les statuts devraient être davantage harmonisés? Pense-t-elle que le système actuel des accidents

van dienstongevallen en vergoedingspensioenen?

de service et des pensions de réparation devrait être mis à jour?

06.02 Minister **Ludivine Dedonder**: Voor het burgerpersoneel van Defensie is een andere wetgeving van toepassing dan voor de militairen. Voor de burgers ligt de bewijslast om aan te tonen of het een dienstongeval betreft bij de werkgever, die eveneens verplicht is om melding van het ongeval te maken. Als een ongeval erkend wordt als een dienstongeval zal Medex de initiële kosten dragen.

Voor de militairen is de bewijslast omgekeerd. Zij moeten zelf bewijzen dat het om een dienstongeval gaat, maar ze zijn niet verplicht dit te melden. Een militair kan een aanvraag voor een vergoedingspensioen indienen en het statuut van kandidaat-invalid in vredetijd of in oorlogstijd aanvragen. De sectie Medische Tarificatie van Defensie kan de initiële kosten van de medische verzorging dekken tot er een beslissing is over het toekennen van een vergoedingspensioen.

Militairen die een vergoedingspensioen ontvangen, krijgen het statuut van invalide in vredetijd of in oorlogstijd, afhankelijk van de deelstand waarin ze de verwonding opliepen. Naast het vergoedingspensioen genieten ze eveneens een levenslange tussenkomst voor hun medische zorgen.

Voor het burgerpersoneel van Defensie bestaat een gelijkaardig systeem, waarbij een rente wordt uitgekeerd met het oog op het percentage blijvende invaliditeit en berekend op basis van de verloning. De terugbetaling van medische kosten verbonden aan de rente voor burgers, is beperkt in de tijd, in tegenstelling tot voor militairen.

Het Militair Hospitaal biedt medische zorgen in de volgende domeinen aan: het brandwondencentrum, chirurgie, orthopedie en traumatologie, fysische geneeskunde en revalidatie, hyperbare geneeskunde en het centrum voor geestelijke gezondheidszorg.

In overeenstemming met het principe van gratis medische zorgen voor al het personeel van Defensie kan men doorverwezen worden naar de burgersector. Deze doorverwijzing naar de burgersector wordt geformaliseerd door een administratieve procedure om Defensie in staat te stellen het remgeld terug te betalen. De regels op grond waarvan een schadevergoeding kan worden toegekend voor een ongeval tijdens operaties of oefeningen zijn eveneens van toepassing op zowel de burgerpersoneelsleden van Defensie als op de militairen. Wanneer het slachtoffer overlijdt als gevolg van het ongeval, komen zijn of haar nabestaanden in aanmerking voor een vergoeding. Op dit moment lopen er geen andere initiatieven om het systeem van dienstongevallen en vergoedingspensioenen aan te passen.

06.02 **Ludivine Dedonder**, ministre: Pour les civils, la charge de la preuve d'un accident de service incombe à l'employeur, qui a l'obligation de le déclarer. Si l'accident est reconnu comme un accident de service, Medex supporte les frais initiaux. Les militaires doivent prouver eux-mêmes qu'il s'agit d'un accident de service et ne sont pas tenus de le déclarer.

Un militaire peut introduire une demande de pension de réparation et solliciter le statut de candidat invalide. La Défense peut couvrir les frais initiaux afférents aux soins médicaux jusqu'à ce qu'une décision soit prise en ce qui concerne la pension de réparation. Les militaires bénéficiant de cette pension se voient accorder le statut d'invalidité en temps de paix ou en temps de guerre. Ils bénéficient également de l'intervention à vie dans leurs frais médicaux. Un système analogue existe pour le personnel civil de la Défense, qui perçoit une rente calculée sur la base du pourcentage d'invalidité permanente et de la rémunération. Le remboursement des frais médicaux est alors limité dans le temps.

L'Hôpital Militaire est spécialisé dans les soins aux grands brûlés, la chirurgie, l'orthopédie et la traumatologie, la médecine physique et la réadaptation, la médecine hyperbare et les soins de santé mentale.

Par le biais d'une procédure administrative, tous les membres du personnel peuvent être orientés vers le secteur civil pour des soins médicaux. Dans ce cas-là, la Défense prend en charge le ticket modérateur. Les règles d'indemnisation sont les mêmes pour tous. En cas de décès, les proches entrent en ligne de compte pour toucher une indemnisation. Il n'y a pas d'initiatives en cours pour adapter le système des accidents de service et des pensions de réparation.

06.03 Theo Francken (N-VA): Dank u voor uw toelichting.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Het C-UAS" (55040968C)

07 Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Le C-UAS" (55040968C)

07.01 Theo Francken (N-VA): Tijdens het begrotingsdebat verzekerde u mij dat er op korte termijn geïnvesteerd zou worden in de beveiliging van onze vliegbasissen tegen UAS-dreigingen, dus dronedreigingen met een volwaardig Counter-UAS-programma, dus counter-droneprogramma, dat eerst op Florennes en Beauvechain ontplooid zal worden, later op Kleine Brogel ter vervanging van het huidige mobiele systeem. Dit zou worden aangevuld met een ontplooibaar systeem voor *high visibility events*. In een latere fase zou gekeken worden om hetzelfde in synergie te doen voor Melsbroek en Zeebrugge. Op 17 januari bevestigde uw persdienst uiteindelijk de aankoop van de systemen.

Ik ben zeer bezorgd over de hele drone-evoluties. Dat is een zeer agressieve en goedkope manier om zeer veel schade aan te brengen. Als er aanslagen zouden worden gepleegd in Europa, zouden we dat niet meer zien met klassieke zelfbombers of mensen met een bommengordel of met een bompakket, maar meer en meer met drones en onbemande voertuigen, vliegtuigen enzovoort. Op die manier zullen ze proberen ons in het hart van onze democratie, ook in Brussel en België, te raken. Daar heb ik heel veel schrik voor. We moeten daar ook realistisch in zijn.

In die zin heb ik toch wel serieuze bedenkingen bij de prioritaire keuze voor Beauvechain en Florennes, en niet voor Melsbroek. Melsbroek en onze nationale luchthaven zijn absolute doelwitten. Er was al een zware, dodelijke aanslag enkele jaren geleden in Zaventem. De inkomhal werd toen helemaal vernield. Dat is niet ondenkbaar. Melsbroek is een heel belangrijke luchthaven, waar de A400M staat gestationeerd. Er komen daar ook heel veel vips aan. Daar moet zo snel mogelijk een degelijke counterdronebeveiliging operationeel worden gemaakt. Ik begrijp echt de keuze niet.

Kunt u de prijs toelichten en uitsplitsen per site en per systeem?

Volgens de media zou elk Counter-UAS-systeem voorzien zijn van radars of passieve detectiemechanismen en interceptiesystemen, commando- en controlemodule. Wat is de set-up van deze systemen? Zijn er naast soft-kill- ook hard-kill-opties voorzien om drones uit de lucht te halen?

Wie levert de systemen aan, enerzijds voor de bescherming van de vliegbasissen, anderzijds voor het mobiele systeem?

Wanneer worden deze systemen geacht initiële en volle operationele capaciteit te bereiken?

Kunt u duiden waarom er, naast Florennes en Kleine Brogel, voorrang wordt gegeven aan de site in Beauvechain?

Kunt u een overzicht geven van de volgende fases in Melsbroek en

07.01 Theo Francken (N-VA): Le 17 janvier, le service de presse de la ministre confirmait enfin l'acquisition de systèmes C-UAS, censés pouvoir répondre aux menaces posées par les drones. Les drones sont un moyen agressif et bon marché d'infliger des dommages très importants et constituent une menace significative pour notre pays. Quel est le coût par site et par système? Quelle est la configuration des systèmes de détection passive et des systèmes d'interception? Qui fournit les systèmes pour la protection des bases aériennes, d'une part, et pour le système mobile, d'autre part? Quand la capacité opérationnelle initiale et totale est-elle prévue?

Les systèmes seront d'abord déployés à Beauvechain et à Florennes, et non à Melsbroek, qui constitue cependant – à l'instar de Bruxelles-National – une cible prioritaire. L'A400M y est en effet stationné, et de nombreux VIP y atterrissent. Pourquoi donne-t-on la priorité à Beauvechain? Qu'en est-il de Melsbroek et de Kleine-Brogel, et quand les systèmes y seront-ils opérationnels? D'autres bases de la Défense et cibles stratégiques majeures telles que l'OTAN et les institutions de l'UE seront-elles dans un second temps également dotées de ces systèmes?

Est-il encore suffisant de prévoir un seul système mobile pour les grands événements au vu de la menace actuelle?

Kleine Brogel? Welke horizon hanteert u daar? In welke fase bevinden deze projecten zich nu?

Wordt er, gelet op de zeer snelle proliferatie van kleine commerciële bewapende drones, ook verder gekeken naar de uitrol van soortgelijke verdediging op andere basissen van Defensie en belangrijke strategische doelen als de NAVO en EU-instellingen in ons land?

Mevrouw de minister, is één mobiel systeem voor grote evenementen volgens u nog conform de dreiging die uitgaat van de snelle verspreiding van die drones?

Dat zijn een aantal vragen die ik heb over dat heel belangrijke onderwerp.

07.02 Minister **Ludivine Dedonder**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Francken, de marktstudie voor de verwerving van drie sets Counter-UAS voor de bescherming van de basissen van Florennes, Beauvechain en Kleine Brogel en van een ontplooibare set voor de inzet op het nationale grondgebied, bijvoorbeeld in het kader van een *high-visibility event*, is lopende. De concrete samenstelling van die systemen maakt het voorwerp uit van de marktstudie en kan vanuit het standpunt van de nationale veiligheid niet openbaar worden gemaakt.

Het dossier kadert in een veel bredere Counter-UAS-roadmap, om de capaciteit van de Counter-UAS te ontwikkelen en permanent te verbeteren, teneinde het hoofd te blijven bieden aan snel evoluerende dreigingen. Bijkomende configuraties ter bescherming van andere militaire en kritische installaties, zoals de vliegbasis van Melsbroek, de haven van Zeebrugge en internationale instellingen, zijn ter studie.

07.02 **Ludivine Dedonder**, ministre: Une étude de marché est en cours pour l'acquisition de trois kits C-UAS pour les bases de Florennes, de Beauvechain et de Kleine-Brogel, et d'un kit mobilisable pour la protection d'un événement important sur notre territoire. Au nom de la sécurité nationale, il ne peut être fourni d'informations sur la composition concrète de ces systèmes. Le dossier s'inscrit dans le cadre plus large d'une feuille de route C-UAS, qui doit apporter une réponse à l'évolution rapide des menaces. Une étude est en cours sur des systèmes supplémentaires pour d'autres installations militaires et critiques, telles que la base aérienne de Melsbroek, le port de Zeebrugge et les institutions internationales.

07.03 **Theo Francken** (N-VA): Mevrouw de minister, ik wil nogmaals mijn ongenoegen daarover uiten.

Er is een roadmap. Dat is goed, maar er is al een eerste fase, waarbij u Kleine Brogel, Beauvechain en Florennes vernoemt. Dat er voor *high-visibility events* of grote VIP-evenementen een bescherming is die onmiddellijk kan worden ontplooid, om op die manier drones eventueel te counteren via een tegenzet, is uiteraard een goede zaak. Het is goed dat u dat wilt doen. Daarin steun ik u. Ik maak mij daar heel veel zorgen over, nu ik zie wat er bijvoorbeeld in Oekraïne aan activiteit met drones is, wat de Houthi's doen en wat er overal gebeurt. Het gaat razendsnel.

Ik heb, in het kader van mijn werkzaamheden in het NAVO-parlement, twee grote dronefabrieken bezocht in Turkije. Het is ongelooflijk wat Bayraktar en Turkish Aerospace Industries daar maken. Het is voorbij elke verbeelding wat al kan, wat zij maken en wat nog zal gebeuren op het vlak van dronetechnologie en UAS-technologie.

Mevrouw de minister, ik ben van mening dat Melsbroek in die prioritaire eerste-fasegroep moet en dat het plan dus moet veranderen. Het gaat

07.03 **Theo Francken** (N-VA): Il est incompréhensible que la base aérienne de Melsbroek ne soit pas concernée par la première phase d'équipement. En effet, les drones constituent un problème de sécurité croissant. Je déposerai une proposition en ce sens au Parlement.

over onze nationale luchthaven, over alle vips die daar aankomen en over onze A400M's. Melsbroek is minstens even belangrijk als Beauvechain en andere.

Op de twee andere gaat het om de F-16's en F-35's, die binnenkort aankomen. Ik denk ook dat de Amerikanen die F-35's niet zullen leveren als er geen deftige antidroneprogramma's zijn. Dat begrijp ik, maar Melsbroek móét in die eerste patch. Dat moet veranderen, het moet in die eerste patch.

Dat kunnen wij niet tolereren. Als wij nu niet mee zijn, en het wordt pas begroot in 2030 en in 2040 ontplooid of zo, dan hebben wij prijs. De kans op problemen op het vlak van veiligheid door drones de komende jaren in Europa is heel groot. Die zijn veel te goedkoop en ze zijn veel te dodelijk. Er zullen zeker mensen met slechte intenties zijn die daarvan gebruik willen maken. Wij moeten ons daar veel sneller tegen wapenen. Melsbroek moet in die eerste patch. Dat moet veranderen. Ik heb daar echt een fundamenteel probleem mee.

Mijnheer de voorzitter, ik zal de komende dagen ook een voorstel indienen in het Parlement en dat hier ter stemming laten voorleggen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De munitiestocks" (55040985C)
08 Question de Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Les stocks de munitions" (55040985C)

08.01 Theo Francken (N-VA): Mevrouw de minister, er is heel veel te doen rond de munitiestocks. De uitspraak van gewezen luitenant-generaal Marc Thys dat de munitiedepots leeg zijn en het leger na enkele uren met stenen moet beginnen te gooien, zorgde voor een schok.

De oorlog in Oekraïne veroorzaakt een enorme schaarste op de defensiemarkt. De westerse voorraden zijn aanzienlijk geslonken en de industrie geraakt met haar productie niet bijgebeend om de arsenalen aan het front tijdig aan te vullen. Er werden in de afgelopen maanden pogingen gedaan om het leger van de nodige middelen te voorzien en zijn paraatheid te verhogen, met onder meer het partnerschap met FN, dat dit jaar van start gaat, en het Readinessplan om enkele zeer acute tekorten in te vullen.

Mevrouw de minister, dat wij met die maatregelen de NAVO-targets voor inzetvoorraden niet halen, is welbekend, maar het zou problematisch zijn indien de tekorten zo groot zijn dat de munitiedotaties voor dit jaar voor eenheden ontoereikend zijn om te kunnen trainen. Dan zullen zij misschien weer pang pang moeten roepen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn.

Hoe evalueert u bij de start van 2024 de stand van de munitievoorraden van Defensie? Zijn wij op weg naar een verbetering of zijn de structurele tekorten juist nog verergerd?

Het Readinessplan had de ambitie om enkele van de meest dramatische tekorten aan te vullen. Hiervoor werd ruim 1 miljard euro uitgetrokken. Kunt u aangeven of de aankopen van onder andere missies, mortieren en obussen en hun levering aan de eenheden inmiddels hebben

08.01 Theo Francken (N-VA): Nos dépôts de munitions sont pratiquement vides. La guerre en Ukraine entraîne une pénurie très importante. Le partenariat entre la Défense et la FN ainsi que le plan Readiness devraient permettre de résorber cette pénurie aiguë, bien que nous serions encore loin d'atteindre les objectifs de l'OTAN en matière de stocks mobilisables. Quoi qu'il en soit, cette pénurie de munitions ne peut atteindre un niveau tel que les unités n'en aient plus suffisamment pour s'entraîner.

Où en sont nos stocks à l'heure actuelle? Constate-t-on une amélioration ou la pénurie structurelle s'est-elle aggravée? Les achats de munitions dans le cadre du plan Readiness ont-ils déjà eu lieu? Où les pénuries sont-elles les plus criantes? Les entraînements des unités devront-ils être limités cette année, en raison de stocks de munitions insuffisants? Est-il exact qu'un problème spécifique se pose

plaatsvonden? Zo niet, wat leidt tot de vertragingen?

Waar situeren zich momenteel de grootste munitietekorten voor Defensie? Is dat bij bijvoorbeeld *small arms*, mortieren, artillerie, missies, antitankwapens, de bewapening van onze F-16's of bij de bewapening van onze fregatten? Kunt u dat duiden?

Zullen volgens u eenheden dit jaar beperkt worden in hun trainingsactiviteiten door ontoereikende munitievoorraden? Zo ja, welke en wat zal de impact hiervan zijn?

Kunt u bevestigen dat er een specifiek probleem is voor de trainingsvoorraden van de M72 LAW en de 105 mm?

08.02 Minister **Ludivine Dedonder**: Mijnheer Francken, ik hoef u er niet aan te herinneren dat ik een departement heb geërfd dat grotendeels gekenmerkt werd door desinvestering. De desinvestering betreft niet alleen het personeel en de infrastructuur, maar ook onze munitievoorraad. De vorige regering investeerde slechts het equivalent van 186 miljoen euro in munitie. Met onze regering hebben we al voor 1,2 miljard aan munitie besteld.

Er werden de afgelopen jaren aanzienlijke inspanningen geleverd om de operationaliteit en de training van de Belgische strijdkrachten te verbeteren, onder meer via het Readinessplan, met een extra bedrag van 1 miljard gespreid over 2024. De in 2022 en 2023 toegekende budgettaire middelen in het kader van het Readinessplan werden integraal besteed. De budgetten van het Readinessplan werden voornamelijk gebruikt voor de aankoop van landmunitie van diverse kalibers, van antitankmunitie, van munitie voor onze gevechtstoestellen en van munitie voor de marine.

De historische structurele onderinvestering zorgt samen met de lange leveringstermijnen voor tekorten in verschillende munities voor de componenten en bij vormingsactiviteiten. Dankzij de verhoogde budgettaire inspanningen van de afgelopen jaren zullen de stockvoorraden de komende jaren een impuls krijgen, wat de trainingen en de operaties ten goede zal komen.

Meer in het algemeen wil ik erop wijzen dat het strategische partnerschap tussen Defensie en FN een tweeledig gemeenschappelijk doel heeft, namelijk onze operationele capaciteit garanderen door onze bevoorradings- en dus strategische autonomie op lange termijn te verzekeren en aan de toekomstige behoeftes aan lichte wapens en munitie, zowel kwantitatief als kwalitatief, voldoen.

08.03 **Theo Francken** (N-VA): Het is interessant dat u in munitie investeert. Ik heb ook niet beweerd dat u dat niet zou doen. Hoe dan ook zijn er dus effectief problemen met de stocks, waaronder ook de trainingsvoorraden. Dat is een gigantisch probleem. De bestellingen zijn

au niveau des stocks d'entraînement pour les M72 LAW et les 105 mm?

08.02 **Ludivine Dedonder**, ministre: J'ai hérité d'un département aux prises avec un désinvestissement majeur, en matière de personnel, d'infrastructure et de munitions. Le gouvernement précédent a investi 186 millions d'euros dans les munitions. Le gouvernement actuel a déjà commandé pour 1,2 milliard d'euros de munitions. Nous avons fourni des efforts considérables pour améliorer l'opérationnalité et l'entraînement de notre armée, notamment en injectant un milliard d'euros supplémentaires pour 2024 dans le cadre du plan Readiness.

Les budgets 2022 et 2023 pour le plan Readiness ont été entièrement dépensés, principalement pour l'achat de munitions terrestres, de munitions antichars et de munitions pour les avions de combat et pour la marine. Le sous-investissement historique ainsi que les longs délais de livraison entraînent des pénuries, tant pour les composantes que pour la formation.

Les efforts budgétaires accrus permettront d'augmenter les stocks dans les années à venir. Le partenariat avec la FN Herstal vise à garantir notre capacité opérationnelle grâce à la sécurité d'approvisionnement, à assurer l'autonomie stratégique et à répondre aux besoins futurs en matière d'armes légères et de munitions.

08.03 **Theo Francken** (N-VA): Malgré les investissements, les pénuries restent énormes. Pouvons-nous avoir un aperçu des munitions

geplaatst, maar de leveringen laten lang op zich wachten. De Belgische defensie blijft met gigantische munitietekorten kampen ondanks de investering, die tot op heden niet heeft geleid tot structurele verbeteringen. Veel bestellingen moeten immers nog geleverd worden.

Hoeveel er intussen aangekomen is, is me niet duidelijk. Zouden we er een overzicht van kunnen krijgen welke specifieke munitie, *small arms*, mortieren, artillerie, missiles, antitankwapens, bewapening van de F-16's en de fregatten besteld en effectief geleverd zijn? Ik zal misschien een schriftelijke vraag indienen om te achterhalen wat werd aangekocht en wat al dan niet voorradig is.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Questions jointes de

- Georges Dallemagne à Ludivine Dedonder (Défense) sur "La nouvelle aide à l'Ukraine" (55041090C)
- Georges Dallemagne à Ludivine Dedonder (Défense) sur "L'aide belge à l'Ukraine et la réunion du Conseil OTAN-Ukraine" (55041091C)
- Theo Francken à Ludivine Dedonder (Défense) sur "L'aide à l'Ukraine" (55041684C)
- Kris Verduyckt à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Deux années de guerre en Ukraine" (55041694C)
- Denis Ducarme à Ludivine Dedonder (Défense) sur "Les livraisons belges d'armes à l'Ukraine et la conférence de Paris du 26 février 2024" (55041711C)

09 Samengevoegde vragen van

- Georges Dallemagne aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De nieuwe steun voor Oekraïne" (55041090C)
- Georges Dallemagne aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De Belgische hulp aan Oekraïne en de vergadering van de NAVO-Oekraïneraad" (55041091C)
- Theo Francken aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De steun voor Oekraïne" (55041684C)
- Kris Verduyckt aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "Twee jaar oorlog in Oekraïne" (55041694C)
- Denis Ducarme aan Ludivine Dedonder (Defensie) over "De Belgische wapenleveringen aan Oekraïne en de conferentie van Parijs van 26 februari 2024" (55041711C)

09.01 Georges Dallemagne (Les Engagés): Monsieur le président, madame la ministre, ma première question est un peu datée mais je pense qu'elle est quand même toujours d'actualité. Elle porte en effet sur le bilan de la réunion extraordinaire du conseil OTAN – Ukraine datant du 10 janvier dernier. Toutefois, le constat reste le même: notre ambassadeur avait participé à cette réunion et lors de cette dernière, les alliés ont condamné la férocité redoublée des attaques russes contre les civils ukrainiens et les infrastructures critiques en Ukraine qui sont autant de crimes de guerre. Les fournitures de missiles par la Corée de Nord et de drones par l'Iran permettent à la Russie de terroriser et d'aggraver le carnage indiscriminé qu'elle réalise dans les villes ukrainiennes. J'en ai été moi-même le témoin lors d'un récent séjour à Odessa.

Cette aggravation de la situation, y compris sur le front dans le Donbass, a motivé la convocation de cette réunion. À cette occasion, les alliés ont décidé d'accélérer et d'intensifier leur aide à l'Ukraine en matière de défense aérienne, de défense antimissile, de munitions et de formations. Des annonces concrètes ont été faites par les États-Unis, la Grande-Bretagne, l'Allemagne et la France.

J'en viens donc à ma deuxième question qui est liée à la première. Vous avez, vous-même, rencontré le ministre de la Défense Oumierov le 22 janvier dernier et vous avez annoncé une aide de 600 millions d'euros pour cette année. Vous avez également indiqué que cette aide pourrait

spécifiques, des armes de petit calibre, des mortiers, de l'artillerie, des missiles, des armes antichars et de l'armement des F-16 et des frégates qui ont été effectivement commandés et livrés?

09.01 Georges Dallemagne (Les Engagés): Wat is de balans van de vergadering van de NAVO-Oekraïne-Raad van 10 januari? We hebben er de wreedheid van de Russische aanvallen tegen Oekraïense burgers en de vitale infrastructuur veroordeeld, die als oorlogsmisdaden gekwalificeerd kunnen worden. Noord-Koreaanse raketten en Iraanse drones stellen Rusland in staat om dat willekeurige bloedbad nog erger te maken.

Tijdens deze vergadering besloten de NAVO-bondgenoten om hun steun aan Oekraïne op te voeren, met name op het gebied van luchtafweer, raketafweer en opleidingen. De Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk hebben hierover mededelingen gedaan.

Tijdens uw ontmoeting met de Oekraïense minister van Defensie hebt

notamment servir à l'Ukraine afin de se protéger des attaques aériennes. À cette occasion et d'après ce que j'ai lu dans la presse, vous avez précisé que c'étaient les intérêts des avoirs russes qui étaient mobilisés mais j'imagine que ce sont plutôt les impôts sur les intérêts des avoirs russes que ces intérêts eux-mêmes.

J'aimerais avoir une précision quant à cette aide: s'agit-il d'une décision formelle du gouvernement? Quelle est la part d'armements provenant des stocks de la Défense ainsi que la valorisation de ces stocks? Quelle est la part d'achat d'armements sur le marché? De quels types d'armements s'agit-il: des munitions, des missiles, des équipements lourds? Puisque la conférence de Paris le rappelle et que le premier ministre vient de le rappeler encore une fois: il s'agit d'accélérer et d'augmenter notre aide à l'Ukraine afin de faire en sorte que cette dernière gagne contre la Russie cette guerre d'agression, quel est le calendrier de livraison? Y a-t-il chez nous une capacité d'accélérer les livraisons d'armements qui sont, aujourd'hui, extrêmement importantes et indispensables à l'Ukraine? Ce montant est-il totalement puisé sur la base des impôts des intérêts des avoirs russes? Parle-t-on toujours d'un montant de 1,7 milliard d'euros? Y aura-t-il des ressources propres de la Belgique qui seront dédiées à certains armements ou nous contenterons-nous de puiser dans les impôts sur les intérêts des avoirs russes?

u voor 2024 een steunpakket van 600 miljoen euro in het vooruitzicht gesteld om Oekraïne te helpen zich tegen luchtaanvallen te beschermen. U verduidelijkt dat de intresten op Russische tegoeden daarvoor gebruikt zouden worden.

Is dit een formele regeringsbeslissing? Welk deel van het oorlogsmateriaal komt uit de voorraden van Defensie? Welk deel werd er op de markt aangekocht en over welk soort wapens gaat het? Wat is het tijdspad voor de leveringen? Bestaat de mogelijkheid om de wapenleveringen te versnellen zodat Oekraïne geholpen wordt om de oorlog te winnen? Zijn deze bedragen afkomstig van belastingen op intresten op Russische tegoeden? Betreft het een bedrag van 1,7 miljard euro? Worden er ook eigen middelen van België geoormerkt voor de aankoop van bepaalde wapens?

09.02 Theo Francken (N-VA): Mevrouw de minister, ik ben heel benieuwd naar de uitkomst van het kernkabinet. We stellen onze vragen eigenlijk iets te vroeg, want u moet het straks nog voorleggen en bespreken. De timing zit dus niet zo goed. Misschien kunnen we er morgen in de plenaire vergadering nog een vraag over stellen. De heer Buysrogge wilde er vorige week al een vraag over stellen, maar de fractie vond andere vragen belangrijker. Misschien kan hij morgen wel een vraag stellen aan de premier over de steun aan Oekraïne. We zullen zien.

Ik heb trouwens net gezien dat Israël van positie verandert en Oekraïne volledig zal ondersteunen. Dat is zeer belangrijk. Israël had zich tot nu toe immers neutraal opgesteld en zich uit het conflict gehouden uit schrik voor Assad en de Russische aanwezigheid in Syrië. Israël neemt dus nu een pro-Oekraïense positie in, wat goed is op het vlak van verdedigingssystemen, munitie, technologie en cyber. Israël is op die gebieden immers een ongelooflijk sterke macht. Dat is dus heel positief nieuws.

Mevrouw de minister, ik wil u graag nog twee bijkomende vragen stellen.

Tsjechië heeft een plan om 1,5 miljard euro aan munitie, vooral artilleriegranaten, te kopen over heel de wereld. Officieel weten we niet waar ze die vandaan zullen halen, maar er wordt gezegd dat ze uit Zuid-Afrika zouden komen. Nederland heeft laten weten dat het 100 miljoen euro op tafel legt om deel te nemen aan die aankoop. Tsjechië zoekt echter nog geld. Zal België ook granaten aankopen via die Tsjechische *patch*?

Ik heb ook gelezen dat wij toegetreden zijn tot een luchtafweerc coalitie onder leiding van Frankrijk en Duitsland ten voordele van Oekraïne. U ondertekende daartoe een LOI. Dat is wel zeer opmerkelijk, want wij

09.02 Theo Francken (N-VA): En réalité, ce débat et nos questions arrivent un peu trop tôt, car le cabinet restreint doit prendre une décision en la matière tout à l'heure.

Par ailleurs, j'ai constaté qu'Israël, qui faisait preuve jusqu'ici d'une certaine neutralité, adopte à présent une position pro-ukrainienne. C'est une bonne nouvelle, car Israël est une grande puissance sur le plan des systèmes de défense, des munitions, des technologies et de la cyberdéfense.

La République tchèque envisage d'acheter hors d'Europe, apparemment en Afrique du Sud, pour 1,5 milliard d'euros de munitions, et plus particulièrement d'obus d'artillerie. Les Pays-Bas souhaitent mettre 100 millions d'euros sur la table pour participer à cet achat. La Belgique envisage-t-elle aussi d'acheter des obus par cette voie?

La Belgique a rejoint une coalition de défense aérienne en faveur de l'Ukraine, conduite par la France et l'Allemagne. C'est étonnant, car

hebben geen *ground based air defense*. We hebben niets. U bent dus toegetreden tot een coalitie voor luchtafweer, maar we hebben geen luchtafweersystemen. Mijn vraag is dus wat wij in die coalitie zullen doen? Wat kunnen we doen, want we hebben niets? Dat is dus te gek voor woorden. Ik wist niet wat ik las toen ik dat zag en dacht aan de woorden van de premier, die gezegd had dat we elke steen zouden om-draaien. Nu zitten we in een luchtafweercoalitie voor Oekraïne met de Duitsers en de Fransen, maar we hebben geen luchtafweersystemen om ons eigen grondgebied te beschermen. De ironie stopt dus niet.

Dat waren mijn twee vragen. Ik sluit mij ook aan bij de vragen die collega Dallemagne gesteld heeft over waar we staan.

09.03 Kris Verduyckt (Vooruit): Mijnheer Francken, het feit dat wij geen luchtafweer hebben, is misschien een teken dat er in de vorige legislatuur enkele slechte keuzes gemaakt zijn.

Mevrouw de minister, in de afgelopen maand is een bijzonder trieste datum gepasseerd: twee jaar oorlog in Oekraïne. Het was een periode waarin wij met afgrijzen keken naar wat er gebeurde, een periode ook met een heel wisselende berichtgeving. Het ene moment is zeker het andere niet, maar de berichtgeving over dat conflict is de jongste weken zeker niet gunstig te noemen.

De cijfers die nu beginnen naar buiten te sijpelen – meer dan 30.000 Oekraïense soldaten zouden het leven gelaten hebben en er zouden 25.000 burgerslachtoffers zijn – zijn eigenlijk niet te vatten.

De vragen die ik opgesteld heb, zijn eigenlijk gelijkaardig aan die van de collega's die voor mij spraken. Hoe kijkt u naar het Tsjechische voorstel?

Ook wil ik graag weten wat ons land extra plant voor de komende tijd. Er is al verwezen naar de vergadering van de kern die eraan komt.

Tot slot heb ik een vraag over de uitspraken van de heer Macron. In de pers hebt u die wel al wat geduid, maar misschien kunt u nog iets meer zeggen over wat hij zei over grondtroepen?

09.04 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, madame la ministre, je puis d'emblée vous dire qu'une réunion comme celle-ci, deux ans après le début de la guerre en Ukraine, aurait sans doute mérité un débat d'actualité et un débat un peu plus construit plutôt que quelques questions vite posées à la ministre avant qu'elle ne parte à 11 h 45. Sincèrement!

Nous savons que nous sommes à un moment-clé de notre histoire. Cela se passe à 2 000 kilomètres de nos frontières. Nous savons aussi que c'est une part de notre sécurité future qui se joue. Et, au Parlement fédéral, en commission de la Défense, nous n'avons pas de débat. Moi, je suis partisan que nous l'organisions quand même. Dès lors, je fais la proposition à l'ensemble des parlementaires que nous ayons un débat d'actualité sur cette question, au-delà de n'avoir simplement qu'une réponse, aussi bien construite fût-elle, n'est-ce pas, madame la ministre.

En attendant celui-ci, madame la ministre, je vous poserai quelques questions. Voici quelques jours, le président de votre gouvernement, à savoir le premier ministre, s'est rendu à Kiev pour dire qu'il fallait faire

nous ne disposons d'aucun système de défense aérienne. Qu'allons-nous faire concrètement au sein de cette coalition?

09.03 Kris Verduyckt (Vooruit): Le fait que nous ne disposions pas d'un système de défense anti-aérienne indique peut-être que des choix peu judicieux ont été effectués au cours de la législature précédente.

Après deux ans de guerre en Ukraine, la situation ne peut certainement pas être qualifiée de favorable. Il est presque inconcevable que ce conflit ait déjà coûté la vie à plus de 30 000 soldats ukrainiens et à 25 000 citoyens ukrainiens.

Que pense la ministre de la proposition de la Tchéquie? Quelles initiatives supplémentaires notre pays compte-t-il prendre au cours de la période à venir? La ministre peut-elle commenter les déclarations du président français, Emmanuel Macron, sur l'éventuel déploiement de troupes au sol.

09.04 Denis Ducarme (MR): Een belangrijk onderwerp als dit had een uitvoeriger actualiteitsdebat verdiend dan enkele korte vragen. Ik stel voor dat we dat organiseren. Het conflict speelt zich op slechts 2.000 kilometer van onze grenzen af. Onze toekomstige veiligheid staat op het spel.

De eerste minister is enkele dagen geleden naar Kiev gegaan om te zeggen dat er meer moest worden gedaan en sneller. Helaas blijft België een van de landen die het minste aan Oekraïne doneert.

Welke steun zullen wij dat land in 2024 bieden? Wat is onze plaats in

plus et plus vite en faveur de l'Ukraine. Je regrette qu'à côté des mots, les actes ne soient pas nécessairement les plus fournis et que nous restions, si l'on compare les aides des différents donateurs à l'Ukraine, un pays faible par rapport à un certain nombre d'autres pays européens ou membres de l'OTAN.

Quid de l'avenir en ce qui concerne le soutien que nous devons fournir à nos "alliés" ukrainiens? J'utilise ce terme à dessein. Quel soutien précisément pour 2024? Pouvez-vous nous le rappeler – je ne pense pas que ce soit inutile – afin que nous puissions nous situer en termes de rang solidaire en comparaison avec les autres pays européens et l'OTAN? Il nous faut effectivement être solidaires et solides, madame la ministre, par rapport à l'Ukraine. Quelle aide allons-nous fournir en 2024?

Par ailleurs, je souhaite clarifier une question avec vous. Je comprends que vous vous exprimiez de la sorte quand on vous interroge. Je pense que c'était dimanche sur RTL. Vous avez voulu rassurer, sans doute, une partie des téléspectateurs et avez dit: "Ne vous inquiétez pas, on aide l'Ukraine mais avec les avoirs gelés." Est-ce vrai, madame la ministre? N'y a-t-il uniquement que les avoirs gelés qui sont utilisés pour soutenir l'Ukraine ou bien y a-t-il également une part du budget de la Défense? Je comprends que vous vouliez rassurer les gens, mais il faut dire la vérité. Pourriez-vous nous dire la proportion qui est utilisée pour soutenir l'Ukraine tirée de ces avoirs gelés par rapport à la proportion qui émane de votre budget de la Défense?

Madame la ministre, quid de ce chasseur de mines pour sécuriser la mer Noire? Pouvez-vous nous donner des détails à ce propos? Lors de notre discussion sur les F-16, j'étais partisan – et le suis toujours – que la Belgique fournisse des F-16. En attendant qu'on y arrive, quid de la formation? Où en sommes-nous et comment cela se passe-t-il?

Je n'espère pas que vous rejoigniez les déclarations de M. Macron, parce qu'il est très isolé et je ne voudrais pas vous voir complètement isolée avec lui. Néanmoins, je pense qu'on peut tout de même rendre honneur à la France, qui reste, par rapport au soutien à l'Ukraine, en tête de pont européenne. Personne – moi le premier – n'a envie de voir des Belges sur le front ukrainien face à la Russie. Vous conviendrez peut-être avec moi que la France joue un rôle moteur au niveau européen aujourd'hui, à l'heure où nous savons que, compte tenu du risque d'élection d'un demi-fou à la présidence américaine, les Européens vont sans doute devoir être plus soudés que jamais en matière de Défense.

09.05 Ludivine Dedonder, ministre: Alors que la guerre entre dans sa troisième année, la Belgique maintient ses efforts pour soutenir l'Ukraine dans sa lutte contre l'invasion russe.

Du point de vue budgétaire, il a été décidé lors de la confection du budget 2024 de créer un fonds Ukraine. Les moyens disponibles pour l'alimenter ont été estimés à 1,76 milliard d'euros.

In die zin voert Defensie de beslissing van de regering uit en zal het de middelen aanwenden die door de regering ter beschikking worden gesteld.

Un montant de 611 millions d'euros a été alloué aux dépenses à caractère militaire. Le solde restant de ce 1,76 milliard couvrira les dépenses

de rangschikking wat betreft de Europese steun en de NAVO-steun aan Oekraïne?

Zondag hebt u op RTL getracht de kijkers gerust te stellen door te stellen dat we de steun aan Oekraïne met de bevroren tegoeden zullen financieren. Zullen we die hulp enkel met de bevroren tegoeden financieren? De waarheid heeft haar rechten. Hoe verhoudt het aandeel uit de bevroren tegoeden dat voor hulp aan Oekraïne bestemd is zich tot het aandeel dat afkomstig is uit de begroting van Defensie?

Kunt u nadere details verschaffen over de inzet van een mijnenjager ter beveiliging van de Zwarte Zee?

Ik blijf er ook voorstander van dat België F-16's levert. Hoe staat het met de opleiding van de piloten?

Ik vraag niet dat u zich bij de verklaringen van president Macron zou aansluiten. Hij staat immers geïsoleerd en niemand wil Belgen aan het front tegen Russische troepen inzetten. U zult het er echter mee eens zijn dat Frankrijk een leidende rol speelt in de steun aan Oekraïne en dat de Europeanen op defensiegebied één lijn moeten trekken met het oog gericht op de mogelijke verkiezing van een halvegare tot president van de Verenigde Staten.

09.05 Minister Ludivine Dedonder: Oekraïne gaat zijn derde oorlogsjaar in, en België blijft het land steunen. Er werd een Oekraïenefonds opgericht; de middelen voor dat fonds worden op 1,76 miljard euro geschat.

La Défense se servira des moyens fournis par le gouvernement.

Er werd 611 miljoen euro uitgetrokken.

liées à l'accueil des réfugiés ukrainiens, l'aide non militaire à l'Ukraine telle que l'aide humanitaire, l'appui médical, le soutien logistique à la reconstruction, le soutien des organisations internationales, la contribution à l'European Peace Facility et l'aide macro-financière. Cette répartition a été approuvée par le gouvernement le 15 décembre dernier.

Dans ce cadre, et comme nous l'avons toujours exposé, la Défense belge s'engage partout où elle peut apporter une plus-value de par les équipements qu'elle peut fournir via ses propres stocks ou via notre industrie.

L'aide militaire revêt de nombreuses formes et couvre tous les domaines capacitaires. Nous poursuivons cette année-ci les livraisons de munitions, d'armements de différents calibres, et de véhicules.

La Défense participe aussi de manière substantielle à six coalitions constituées au sein du Groupe de contact pour la défense de l'Ukraine. Ces coalitions rassemblent les États qui, en fonction de leurs capacités propres ou de leurs industries, souhaitent contribuer à l'appui immédiat et à court terme, ou à la modernisation capacitaire des forces armées ukrainiennes. Ainsi, nous participons notamment aux coalitions Air, Artillerie, Maritime, Déminage, IT et Défense anti-aérienne.

Hiermee tonen wij onze solidariteit inzake de ontwikkeling van een essentiële capaciteit voor de verdediging van het Oekraïense grondgebied en de Oekraïense bevolking.

Dans chacune de ces coalitions, nous apportons un soutien complémentaire à l'appui apporté par les autres membres, en fonction des besoins spécifiques exprimés par l'armée ukrainienne. C'est dans ce contexte que nous participons à la formation de pilotes et que nous organisons la formation de techniciens F-16. Nous ferons également don d'un chasseur de mines et nous soutiendrons financièrement des projets dans le domaine IT. Nous poursuivrons en outre nos efforts dans le domaine de la formation tant au niveau bilatéral que multilatéral, dans le cadre de la mission EUMAM (EU Military Assistance Mission in support of Ukraine)

En ce qui concerne l'aide spécifique pour lutter contre les effets de l'hiver ukrainien, la Défense a encore récemment fourni à l'Ukraine un paquet significatif comprenant plus d'un millier de générateurs et 10 000 sets de vêtements chauds.

Chaque programme nécessitant des moyens provenant du Fonds Ukraine fait l'objet d'une approbation par le gouvernement. À ce jour, le dernier programme à avoir été approuvé concerne le domaine F-16 et plus spécifiquement la formation de techniciens, l'achat d'un système de gestion logistique ainsi que la constitution d'un stock de pièces de

ken voor militaire uitgaven. Het resterende gedeelte van de 1,76 miljard euro zal aangewend worden voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen en niet-militaire hulp aan Oekraïne: humanitaire hulp, medische ondersteuning, logistieke steun bij de wederopbouw en steun aan internationale organisaties, een bijdrage aan de Europese Vredesfaciliteit (EPF) en macrofinanciële bijstand, zoals op 15 december jl. goedgekeurd door de regering.

Defensie verbindt zich daartoe door materieel uit haar eigen voorraden of afkomstig van onze industrie bij te dragen. De militaire hulp dekt alle capaciteitsgebieden. De leveringen van munitie, wapens en voertuigen worden voortgezet. Defensie maakt deel uit van zes coalities, waarvan de deelnemende landen op korte termijn ondersteuning willen bieden of willen bijdragen aan de modernisering van de capaciteit van de Oekraïense troepen (op het gebied van gevechtsvliegtuigen, artillerie, veiligheid op zee, ontminning, IT en luchtafweer).

Par conséquent, nous participons solidairement au développement d'une capacité essentielle en vue de la défense de l'Ukraine.

Onze steun komt boven op de door de andere leden van deze coalities verleende steun, en hangt af van de specifieke behoeften van het Oekraïense leger. Wij leiden F-16-technici en piloten op. We schenken een mijnenjager en geven financiële ondersteuning voor IT-projecten. Wij zullen onze inspanningen op het vlak van opleiding op bilateraal en op multilateraal niveau voortzetten.

Om de Oekraïense winter het hoofd te bieden heeft Defensie 1.000 generatoren en 10.000 sets warme kleding geleverd. Elk programma waarvoor er uit het Oekraïenefonds geput moet worden, vergt de goedkeuring van de regering. Het laatst goedgekeurde programma betrof de opleiding van F-16-technici, de

rechange critiques conformément aux engagements pris par le gouvernement en la matière.

aankoop van een systeem voor logistiek beheer en een voorraad vitale reserveonderdelen.

De recente missie naar Oekraïne onder leiding van de Belgische National Armament Director resulteerde in de ondertekening van een intentieverklaring. Deze overeenkomst is gericht op het bevorderen van de contacten met de Belgische industriële sector. Het akkoord heeft tot doel de militaire en technische samenwerking tussen België en Oekraïne te faciliteren op verschillende gebieden, zoals de logistieke ondersteuning, het onderhoud en de herstelling van wapensystemen en de productie en levering van munitie.

Lors de la récente mission menée par le *National Armament Director* belge, une déclaration d'intention a été signée afin de promouvoir les contacts avec le secteur industriel belge. Ce faisant, nous visons à faciliter la coopération militaire et technique entre la Belgique et l'Ukraine dans divers domaines.

Wat het Tsjechische initiatief betreft, liggen er nog meerdere opties voor de besteding van de middelen voor het leveren van letale steun voor ter analyse. De regering bekijkt momenteel de verschillende opties en zal hierover een beslissing nemen.

En ce qui concerne l'initiative tchèque, le gouvernement examine actuellement les différentes options pour l'affectation des fonds de soutien légal.

La réunion extraordinaire du Conseil OTAN-Ukraine convoquée à la demande de l'Ukraine a montré qu'avec la création du Conseil, les deux parties peuvent rapidement se consulter et décider sur différents sujets comme le soutien dont l'Ukraine a besoin urgemment. Ceci indique que les Alliés non seulement condamnent l'agression russe de l'Ukraine mais continuent également à apporter un soutien matériel et financier.

De buitengewone vergadering van de NAVO-Oekraïne-Raad werd op vraag van Oekraïne bijeengeroepen en heeft aangetoond dat beide partijen snel overleg kunnen plegen en beslissingen kunnen nemen. De NAVO-bondgenoten veroordelen de Russische agressie en blijven bij hun belofte om Oekraïne materiële en financiële steun te verlenen. De balans van de vergadering is dus positief.

La possibilité d'une consultation rapide et les promesses des Alliés de continuer à soutenir l'Ukraine sur les plans militaire, économique et humanitaire sont la preuve que le bilan de la réunion peut être évalué positivement.

Naar aanleiding van de uitspraken van de Franse president Macron kan ik bevestigen dat het sturen van Belgische militairen naar Oekraïne niet aan de orde is. Voor België blijft het sturen van materiële hulp en de opleiding van Oekraïense militairen de prioriteit.

L'envoi de militaires belges en Ukraine n'est pas à l'ordre du jour. La fourniture d'une aide matérielle et la formation des militaires ukrainiens restent nos priorités.

La Défense belge continuera à répondre aux demandes ukrainiennes, que ce soit à travers les dons effectués à partir de ses stocks ou grâce à la mobilisation de notre base industrielle. Quoi qu'il en soit, le soutien de la Défense aux forces armées ukrainiennes perdurera aussi longtemps que nécessaire. Il va sans dire que l'aide à l'Ukraine représente également un élément transversal de nos discussions, au cœur de nos préoccupations durant notre présidence tournante du Conseil de l'Union européenne. C'est d'ailleurs en ce sens que le 31 janvier, durant le Conseil ministériel informel des ministres de la Défense européens, nous avons décidé de poursuivre cet engagement en posant les jalons des futures aides accordées à l'Ukraine, qu'elles soient militaires, financières ou industrielles.

Zo lang dat nodig is, zal Defensie antwoorden op de Oekraïense verzoeken. De hulp aan Oekraïne is een centraal en transversaal onderdeel van de gesprekken die tijdens het Belgische voorzitterschap van de Raad van de EU gepland staan. Op 31 januari hebben we de krijtlijnen uitgezet van de toekomstige hulp op militair, financieel en industrieel vlak.

09.06 Georges Dallemagne (Les Engagés): Madame la ministre, je vous remercie de votre réponse.

Comme vous le savez sans doute, je reviens d'Ukraine. Tous les jours, des centaines d'Ukrainiens meurent faute de munitions et d'armement. J'ai rencontré le médecin de Bakhmout, qui m'a dit: "Nous avons besoin

09.06 Georges Dallemagne (Les Engagés): Ik kom net terug van Oekraïne, waar elke dag honderden Oekraïners het leven laten bij gebrek aan bewapening. Uit uw antwoord valt geen opschaling van de

de poches de sang, de fils de suture, d'équipement médical, mais nous n'en aurions pas besoin si nous avions des munitions". Je dois vous avouer que, dans votre réponse, rien ne montre une accélération, une montée en puissance ou un calendrier. On ne sait même pas si ces 611 millions concernent 2023-24 ou 2024-2025. On ne sait pas non plus de quel type d'armement il s'agit ni à quel moment il sera livré. Donc, oui, les Européens se montrent incapables de tenir leurs promesses, puisque nous avons promis des munitions et de l'armement qui ne sont pas arrivés à temps.

Les éléments de langage corrects sont là – et je vous entends – mais les actes ne suivent toujours pas les paroles. Nous ne sommes toujours pas capables de faire en sorte que ce bain de sang s'arrête et que les Ukrainiens remportent cette guerre.

S'agissant des F-16, comme l'a dit M. Ducarme, il y a eu un "oui, mais non". Tout cela reste extrêmement flou. Il est donc temps que nous prenions les choses au sérieux. La réunion de Paris était importante. Les déclarations de M. Macron doivent être considérées comme un message de dissuasion. Je pense qu'enfin on apprend ce qu'est la dissuasion. Il ne s'agit pas de mettre des troupes au sol aujourd'hui, mais de ne rien exclure dans une guerre dynamique. De toute façon, tous les *caveat* que nous avons prononcés, tout ce que nous avons dit que nous ne ferions pas, nous avons fini par le faire parce que, fatalement, il fallait pouvoir le faire. Nous aurions mieux fait d'apprendre que la meilleure des choses est de pouvoir réagir rapidement et de nous doter de capacités suffisamment importantes pour instaurer une dissuasion. Or c'est ce que nous n'avons pas réussi à accomplir.

Je vous demande à l'avenir de vous montrer vraiment à la hauteur de ce qui se passe là-bas et d'apprendre à partir de ce qui s'est déroulé ces deux dernières années. Parler un langage de soutien, c'est bien, mais il importe qu'au-delà des mots, les Ukrainiens puissent disposer des armements et des munitions qui les aideraient à remporter cette victoire dont nous avons tous besoin, parce qu'il s'agit en effet de notre sécurité.

09.07 Theo Francken (N-VA): Mevrouw de minister, u gaat zo dadelijk naar een belangrijke vergadering van de kern.

Ik meen dat er geen taboes mogen zijn. Dat miljoen artilleriegranaten dat wij zouden leveren tegen maart, is er niet. Het zou nu voor december zijn. Europa zal ze niet kunnen leveren tegen maart. Of het tegen december zal kunnen, is een heel grote vraag.

Er ligt nu een concreet voorstel voor om artilleriegranaten aan te kopen, wereldwijd, dus niet alleen in Europa geproduceerd. Frankrijk en andere landen hebben zich daar altijd tegen verzet omdat zij natuurlijk hun eigen industrie willen bevoordelen, maar er is geen tijd meer. De taboes moeten dus sneuvelen. Er moet elders aangekocht worden, en er moeten zo snel mogelijk artilleriegranaten geleverd worden.

Op dit moment zijn er heel wat stukken zware artillerie die passief zijn omdat er gewoon geen munitie voor is. Men kan die niet inzetten. Men

steun en geen tijdschema op te maken. We weten niet of die 611 miljoen euro betrekking hebben op 2023-2024 of 2024-2025. We weten evenmin welk type wapens er geleverd wordt en wanneer die levering gepland is. De Europeanen plegen woordbreuk, want de beloofde wapens worden niet tijdig geleverd.

We zijn nog steeds niet in staat om dit bloedbad een halt toe te roepen en een Oekraïense overwinning veilig te stellen.

De levering van de F-16's is nog steeds in nevelen gehuld. De verklaringen van de Franse president Macron zijn als afschrikking bedoeld. Vandaag zullen er geen boots on the ground ingezet worden, maar we kunnen niets uitsluiten. Uiteindelijk hebben we immers noodgedwongen alle rode lijnen overschreden die we getrokken hadden. We leren hieruit dat we kort op de bal moeten kunnen spelen en een effectieve afschrikingscapaciteit moeten opbouwen. Tot dusver zijn we daar niet in geslaagd.

Ik roep u ertoe op om lering te trekken uit wat er zich de voorbije twee jaar heeft afgespeeld. Los van alle verklaringen moeten de Oekraïners bewapend worden, zodat ze de overwinning in de wacht kunnen slepen, waaraan onze veiligheid schatplichtig is.

09.07 Theo Francken (N-VA): Selon moi, il ne devrait plus y avoir de tabous. Le million d'obus d'artillerie que l'Europe était censée livrer d'ici le mois de mars, ne serait finalement fourni qu'au mois de décembre. À présent, une proposition concrète a été faite pour l'achat d'obus d'artillerie dans le monde entier, car on ne peut vraiment plus attendre. Nous devons également forcer une décision quant aux fonds gérés par Euroclear, même si d'un point de vue juridique ce n'est pas une sinécure. Cependant, il ne fait aucun doute que c'est justifié moralement à la lumière de l'agression russe.

kan die niet gebruiken. Op het slagveld is men serieus aan het verliezen, dus men heeft ze daar nu nodig.

Voor ons zijn er geen taboes, mevrouw de minister. Ik meen dat wij ook inzake de Euroclear-middelen het ei eindelijk gelegd moeten krijgen. Ik snap dat het juridisch een penibele zaak is. Wat doen wij met die tegoeden van die Russische oligarchen? Die zijn nu hier geblokkeerd, maar het is belangrijk dat de regering eindelijk een juridisch kader goedkeurt zodat dat geld maximaal aan Oekraïne gegeven kan worden, want dat is wat nodig is. Dat is wat moreel verantwoord is tegen de agressie van Rusland.

Tot slot, ik vind het echt wel een Belgenmop dat wij toetreden tot de luchtafweercoalitie, terwijl wij zelf geen luchtafweer hebben. Ik vind dat niet de sterkste zet of de krachtigste communicatie die al gedaan is op dat vlak.

09.08 Kris Verduyckt (Vooruit): Mevrouw de minister, ik heb daarnet zoals de collega's gepleit voor solidariteit. Namens Vooruit kan ik dat alleen maar blijven ondersteunen. In uw antwoord geeft u aan dat men inspanningen moet blijven leveren. Dat is belangrijk, want de agressie van Poetin mogen we nooit aanvaarden. Hij heeft ervoor gezorgd dat er een oorlog woedt op ons continent, dat er tienduizenden onschuldige slachtoffers zijn gevallen en dat we onze naïviteit zijn verloren.

Vorige week las ik een indringend pleidooi van Alar Karis, de president van Estland, die sprak over een groot reclamebord dat door de Russen net over de grens van Estland werd geplaatst. Op dat bord staat dat de grenzen van Rusland eindeloos zijn. Die taal spreekt Poetin vandaag. Dat is geen taal van de rede, dat is de taal van het conflict. De Estse president pleit ervoor dat we als Europese landen niet moeten twijfelen om Oekraïne te blijven steunen in de strijd tegen de agressor. Onze steun heeft hij om die inspanningen vol te houden.

De **voorzitter**: Mijnheer Ducarme, u suggereert een actualiteitsdebat. Ik ben medestander om dat inderdaad te organiseren. Ik had van geen enkele fractie echter een vraag in die richting gekregen, maar ik ga wel akkoord om dat te organiseren. Het is misschien zinvol om een suggestie te doen. Met wie wilt u dat debat houden? Met de minister van Defensie? Moeten we uitbreiden naar een vergadering met de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen om er de minister van Buitenlandse Zaken en de eerste minister al dan niet bij te betrekken? Als u daaromtrent inzichten hebt, mag u die aan mij bezorgen en dan bekijken we wat we verder kunnen doen.

09.09 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, quand je peux aider, vous pouvez compter sur moi! Je vous remercie de proposer ce débat, qui peut être utile. Dans le cadre de ce débat, il serait intéressant d'avoir également la participation de la ministre de la Défense.

Madame la ministre, je vous poserai alors peut-être les questions auxquelles vous n'avez pas apporté de réponse. En effet, vous n'avez pas répondu aux questions sur les chiffres en votre possession, sur le volume de l'aide strictement militaire fournie par la Belgique pour cette année 2024, sur notre positionnement dans la hiérarchie européenne. Je n'ai pas compris par ailleurs si le seul budget mobilisé était uniquement lié aux avoirs russes gelés. Il serait intéressant que nous le sachions.

Il est tout de même assez comique que nous rejoignons une coalition de défense aérienne alors que nous ne disposons pas nous-mêmes d'une défense aérienne.

09.08 Kris Verduyckt (Vooruit): Vooruit soutient sans réserve le plaidoyer pour la solidarité. L'acte d'agression commis par Poutine est inacceptable. Il a provoqué sur notre continent une guerre qui a fait des dizaines de milliers de victimes innocentes. Le président estonien a évoqué récemment la présence d'un grand panneau publicitaire russe installé juste de l'autre côté de la frontière, sur lequel on peut lire que "les frontières de la Russie sont infinies". Nous devons dès lors poursuivre nos efforts dans la lutte contre l'agresseur russe.

Le **président**: Je suis ouvert à la suggestion de M. Ducarme d'organiser un débat d'actualité. Toutes les propositions formulées à cet égard par les différents groupes sont les bienvenues.

09.09 Denis Ducarme (MR): Ik dank u voor uw voorstel om dit debat, dat nuttig kan zijn, te organiseren in aanwezigheid van de minister, die niet geantwoord heeft op bepaalde vragen in verband met de bedragen van de Belgische militaire hulp die in 2024 geboden zal worden en onze plaats op de Europese ranglijst. Ik heb niet begrepen of het uitgetrokken budget enkel uit de bevroren Russische tegoeden komt.

Par ailleurs, pour répondre encore plus précisément à votre question, monsieur le président, je trouve qu'il serait intéressant, si la ministre est d'accord, de l'entendre dans le cadre de ce débat que nous pouvons tenir au sein de la commission de la Défense – je ne pense pas que ce soit nécessaire de l'élargir –, au-delà de ses fonctions ministérielles, comme présidente en titre en lien avec la présidence belge du Conseil européen. Je pense en effet que, dans le cadre des réunions organisées sur la question de l'aide à l'Ukraine, la ministre a un rôle d'initiative à jouer en tant que ministre belge de la Défense.

Il serait aussi intéressant de l'entendre dans ce cadre-là pour aborder également les aspects industriels qui ont été relevés par M. Francken. Nous ne pouvons pas soutenir une guerre sans avoir une logique industrielle qui permette de voir notre industrie fournir le matériel nécessaire. En Europe, nous devons nous rendre compte que si nous étions dans une situation de guerre, très vite, nous ne pourrions plus subvenir aux nécessités en termes de matériel à produire. En effet, même par rapport à l'aide que nous pourrions fournir à l'Ukraine, nous ne sommes pas capables aujourd'hui de rencontrer plus de 30 % de nos engagements.

Monsieur le président, je vais vous envoyer un mail que je vais soumettre également à un certain nombre de collègues qui veulent ce débat sur l'Ukraine, deux ans après le début de cette guerre.

Pour terminer, je relève une dissonance entre la ministre de la Défense qui parle de poursuivre l'aide à l'Ukraine et les paroles du premier ministre à Kiev qui nous dit "plus vite et plus fort". Madame la ministre, je ne ressens pas dans votre chef une volonté d'aller plus vite et plus fort. Cela m'interpelle tout de même. Ce sera sans doute un sujet que nous pourrions également aborder. Va-t-on plus vite et plus fort ou le dit-on aux autres tout en restant, nous, au même tempo? Ce sont des questions qui sont certainement intéressantes à aborder.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.05 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12 h 05.*

Het zou interessant zijn om de minister eveneens te horen als lid van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. Ze vervult immers een rol van initiatiefnemer in het kader van de vergaderingen over de militaire steun aan Oekraïne. We moeten nadenken over onze benadering van de militaire productie-industrie. Vandaag komen we slechts 30 % van onze verbintenissen ten aanzien van Oekraïne na. Hoe zou de situatie ervoor staan als we zelf in oorlog zouden zijn?

Ik heb de indruk dat er sprake is van een wanklank. De minister van Defensie heeft het over het voortzetten van de steun aan Oekraïne, terwijl de eerste minister in Kiev zegt dat het sneller en forser moet. Die bereidheid merk ik bij u niet op. Zal België Oekraïne sneller en forser steunen of zeggen we dat alleen voor de anderen, terwijl we zelf hetzelfde tempo aanhouden?